

Una Mare de Déu de Montserrat al Piemont

Autor: Raimon Balagué

Data de publicació: 19-11-2015

En Raimon Balaguer ha visitat l'església de la Mare de Déu de Montserrat a la ciutat piemontesa d'Alessandria, testimoniada al Quixot, i contextualitza el temple i la ciutat al primer terç del segle XVII.

Durant les darreres vacances de Setmana Santa, vaig fer un viatge pel Piemont, i vaig tenir l'oportunitat de visitar la ciutat d'Alessandria, situada a uns noranta quilòmetres de Torí i a uns cent de Milà. Feia temps que havia llegit que en aquesta població hi havia una església dedicada a la Mare de Déu de Montserrat i, portat per la curiositat, vaig anar a fer-hi un cop d'ull. L'església, que va ser construïda el 1626 per ordre de Mateo de Otáñez, governador d'Alessandria entre 1625 i 16271, és probablement l'últim vestigi que sobreviu de l'època de la dominació espanyola sobre la ciutat.

En aquest període històric, Alessandria formava part de la ruta que seguien els terços espanyols per anar a Flandes. Era coneguda com a Camí Espanyol o Corredor Sard. Aquesta via d'abastiment partia, d'una banda, de Barcelona i, de l'altra, de Nàpols, passava per Gènova i, des del Ducat de Milà, tot travessant diferents territoris de l'actual Estat Francès, arribava fins als Països Baixos.

En Cervantes en va deixar testimoni al Quixot per mitjà d'un dels seus personatges:

“Embarquéme en Alicante, llegué con próspero viaje a Génova, fui desde allí a Milán, donde me acomodé de armas y de algunas galas de soldado, de donde quise ir a asentar mi plaza al Piamonte; y estando ya de camino para Alejandría de Palla2, tuve nuevas que el gran Duque de Alba pasaba a Flandes.”³

Però tornant a la Chiesa della Beata Vergine del Monserrato, no deixa de ser curiós que el governador Mateo de Otáñez, nascut a Santo Domingo de la Calzada (La Rioja) ordenés la construcció d'un temple en honor de la patrona dels catalans en una població que teòricament era sota control castellà.

Que cadascú en tregui les seves pròpies conclusions.

Raimon Balagué,
maig del 2015

Anotacions:

1 http://www.tercios.org/ITALIA/cast_alessandria.html

2 La ciutat era coneguda com Alessandria de la Paglia perquè tant les muralles com molts dels seus edificis eren construïts amb fang i palla. És força significatiu que En Cervantes tradueixi el nom Paglia al català i no pas al castellà.

3 MIGUEL DE CERVANTES, Don Quijote de la Mancha, Edició de Francisco Rico, Punto de lectura 2011, p. 401.

Fotografies:

Cartell

Interior